

Ruh Halimin Güvercin Tedirginliği (10 Ocak 2007-Agos)

Hrant Dink

“19 Ocak 2007
Başlangıcında, “Türklüğü
aşağılamak” suçlamasıyla
Şişli Cumhuriyet Savcılığı’nca hakkımda
başlatılan soruşturmada tedirginlik duy-
madım. Bu ilk değildi. Benzer bir davaya
zaten Urfa’dan aşınaydım. 2002 yılında
Urfa’da gerçekleşen bir konferansta yap-
tığım konuşmada “Türk olmadığımı...
Türkiyeli ve Ermeni olduğumu” söyledi-
ğim için “Türklüğü aşağılamak” suçlama-
sıyla üç yıldan beri yargılanıyordum. Du-
rüşmaların gidişatından dahi habersizdim.
Hiç ilgilenmiyordum. Urfa’dan avukat
arkadaşlar gıyabımda yürütüyorlardı cel-
seleri. Şişli Savcısı’na gidip ifade verdi-
ğimde de hayli umursamazdım. Sonuçta
yazdığımı ve niyetime güveniyordum.
Savcı, yazımın sadece birbaşına hiç bir
şey anlaşılmayan o cümlesini değil, yazı-
nın bütününe değerlendirdiğinde, benim
“Türklüğü aşağılamak” gibi bir niyetimin
bulunmadığını kolaylıkla anlayacaktı ve
bu komedi de bitecekti. Soruşturma so-
nunda bir dava açılmayacağına kesin gö-
züyle bakıyordum. Kendimden emindim
Ama hayret işte! Dava açılmıştı. Yine de
iyimserliğimi kaybetmedim. O kadar ki,
telefonla canlı olarak bağlandığım bir te-
levizyon programında, beni suçlayan avu-
kat Kerinçsiz’e “Çok heveslenmemesini,
bu davadan herhangi bir ceza yemeyece-
ğimi, eğer ceza alırsam bu ülkeyi terk
edeceğimi” dahi dile getirdim. Kendim-
den emindim, gerçekten yazımda Türklü-
ğü aşağılamak gibi bir niyetim ve kastım
hiç ama hiç yoktu. Dizi yazılarımın ta-
mamını okuyanlar bunu çok net olarak
anlayacaklardı. Nitekim işte, bilirkişi ola-
rak tayin edilen İstanbul Üniversitesi öğ-
retim üyelerinden oluşan üç kişilik heyet-
tin mahkemeye sunmuş olduğu rapor da
bunun böyle olduğunu gösteriyordu. En-
dişelenmem için bir sebep yoktu, davanın

şu ya da bu aşamasında muhakkak yan-
lıştan dönülecekti. “Ya sabır” çeke çeke...
Ama dönülmedi. Savcı, bilirkişi raporuna
rağmen cezalandırılmamı istedi. Ardın-
dan da hakim altı ay mahkumiyetime ka-
rar verdi. Mahkumiyet haberini ilk duy-
duğumda, kendimi, dava süresi boyunca
beslediğim ümitlerimin acı tazyiki altında
buldum. Şaşkındım... Kırgınlığım ve isya-
nım had safhadaydı. “Bak şu karar bir
çüksün, bir beraat edeyim, siz o zaman bu
konuştuklarınıza, yazdıklarınıza nasıl piş-
man olacaksınız” diye dayanmıştım gün-
lerce, aylarca. Davanın her celsesinde
“Türkün kanı zehirlidir” dediğim dile ge-
tiriliyordu gazete haberlerinde, köşe yazı-
larında, televizyon programlarında. Her
seferinde “Türk düşmanı” olarak biraz
daha meşhur ediliyordum. Adliye kori-
dorlarında üzerime saldırıyordu faşistler,
ırkçı küfürlerle. Pankartlarla hakaretler
yağdırıyorlardı. Yüzlerceyi bulan ve ay-
lardır yağın telefon, email, mektup teh-
ditleri her seferinde biraz daha artıyordu.
Tüm bunlara “Ya sabır” çekip, beraat ka-
rarını bekleyerek dayanıyordum. Karar
açıklandığında nasıl olsa gerçek ortaya
çıkacak ve bu insanlar yaptıklarından
utanacaklardı. Tek silahım samimiyetim
Ama işte karar çıkmıştı ve tüm ümitlerim
yıkılmıştı. Gayrı, bir insanın olabileceği
en sıkıntılı konumdaydım. Hakim “Türk
Milleti” adına karar vermişti ve benim
“Türklüğü aşağıladığımı” hukuken tescil-
lemişti. Her şeye dayanabilirdim ama
buna dayanmam mümkün değildi. Benim
anlayışım, bir insanın birlikte yaşadığı
insanları etnik ya da dinsel herhangi bir
farklılığı nedeniyle aşağılaması ırkçılıktı
ve bunun bağışlanır bir yanı olamazdı.
İşte bu ruh haliyle, kapımda hazır bekle-
yen ve “Daha önce dile getirdiğim gibi
ülkeyi terk edip etmeyeceğim”i teyit et-
mek isteyen basın ve medyadan arkadaş-
lara şu açıklamada bulundum: “Avukat-

Yargıtay Başsavcısı tıpkı bilirkişi raporunda olduğu gibi suç unsuru bulunmadığını belirtti ve beraatimi istedi ama Yargıtay yine de beni suçlu buldu. Ben yazdığımdan ne kadar eminsem Yargıtay Başsavcısı da o kadar okuyup anladığından emindi ki, karara da itiraz etti ve davayı Genel Kurul'a taşıdı.

larıma danışacağım. Yargıtay'da temyize başvuracağım ve gerekirse Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'ne de gideceğim. Bu süreçlerden herhangi birinden aklanamazsam ülkemi terk edeceğim. Çünkü böylesi bir suçla mahkum olmuş birinin benim kanaatimce aşağıladığı diğer yurttaşlarla birlikte yaşama hakkı yoktur." Bu sözleri dile getirirken yine her zamanki gibi duygusaldım. Tek silahım samimi-yetimdi. Kara mizah Ama gelin görün ki beni Türkiye insanının gözünde yalnızlaştırmaya ve açık hedef haline getirmeye çalışan derin güç, bu açıklamama da bir kulp buldu ve bu kez de yargıyı etkilemeye çalışmaktan hakkımda dava açtı. Üstelik bu açıklamayı tüm basın ve medya vermişti ama onların gözüne batan ille de AGOS'takiydi. AGOS sorumluları ve ben, bu kez de yargıyı etkilemekten yargılanır olduk. "Kara mizah" dedikleri bu olsa ge-

siyasetçinin de dile getirmekten çekinmediği gibi bağımsız değil. Yargı yurttaşın haklarını değil, Devlet'i koruyor. Yargı yurttaşın yanında değil, Devlet'in güdümünde. Nitekim şundan bütünüyle emindim ki, hakkımda verilen kararda da her ne kadar "Türk Milleti adına" deniyor olsa da, şu çok açık ki "Türk Milleti adına" değil, "Türk Devleti adına" verilmiş bir karardı bu. Dolayısıyla, avukatlarım Yargıtay'a başvuracaklardı, ama bana haddimi bildirmeye karar vermiş derin güçlerin orada da etkili olmayacaklarının garantisini neydi? Hem sonra zaten, Yargıtay'dan hep doğru kararlar mı çıkıyordu? Azınlık Vakıfları'nın mülklerini ellerinden alan haksız kararlara aynı Yargıtay imza atmamış mıydı? Başsavcının çabasına rağmen Nitekim işte başvuruda bulunduk da ne oldu? Yargıtay Başsavcısı tıpkı bilirkişi raporunda olduğu gibi suç unsuru bulunmadığını belirtti ve beraatimi istedi ama Yargıtay yine de beni suçlu buldu. Ben yazdığımdan ne kadar eminsem Yargıtay Başsavcısı da o kadar okuyup anladığından emindi ki, karara da itiraz etti ve davayı Genel Kurul'a taşıdı. Ama, ne diyeyim ki, bana haddimi bildirmeye soyunmuş olan ve muhtemelen de davamın her kademesinde bilemeyeceğim yöntemlerle varlığını hissettiren o büyük güç, işte yine perde arkasındaydı. Nitekim Genel Kurul'da da oy çokluğuyla benim Türklüğü aşağıladığım ilan edildi. Güvercin gibi Şu çok açık ki, beni yalnızlaştırmak, zayıf ve savunmasız kılmak için çaba gösterenler, kendilerince muradlarına erdiler. Daha şimdiden, topluma akıttıkları kirli ve yanlış bilginin tesiriyle Hrant Dink'i artık "Türklüğü aşağılayan" biri olarak gören ve sayısı hiç de az olmayan önemli bir kesim oluşturdular. Bilgisayarımın güncesi ve hafızası bu kesimdeki yurttaşlar tarafından gönderilen öfke ve tehdit dolu satırlarla yüklü. (Bu mektuplardan birinin Bursa'dan postalandığını ve yakın tehlike arzemesi açısından da hayli kaygı verici bulduğumu ve tehdit mektubunu Şişli Savcılığı'na teslim etmeme rağmen bugüne değin herhangi bir sonuç alamadığımı yeri gelmişken not düşeyim.) Bu tehditler

Daha şimdiden, topluma akıttıkları kirli ve yanlış bilginin tesiriyle Hrant Dink'i artık "Türklüğü aşağılayan" biri olarak gören ve sayısı hiç de az olmayan önemli bir kesim oluşturdular.

rek. Ben sanığım, bir sanıktan daha fazla kimin yargıyı etkileme hakkı olabilir ki? Ama bakın şu komikliğe ki sanık bu kez de yargıyı etkilemeye çalışmaktan yargılanıyor. "Türk Devleti adına" İtiraf etmiyorum ki Türkiye'deki "Adalet sistemi"ne ve "Hukuk" kavramına olan güvenimi fazlasıyla yitirmiş durumdaydım. Nasıl yitirmeyeyim? Bu savcılar, bu hakimler üniversite okumuş, hukuk fakültelerini bitirmiş insanlar değil mi? Okuduklarını anlayacak kapasitede olmaları gerekmiyor mu? Ama gelin görün ki, bu ülkenin Yargı'sı bir çok devlet adamının ve

İşte size bedel... İnsanı güvercin ürkekliğine hapsedmenin nasıl bir bedel olduğunu bilir misiniz siz ey Bakanlar..? Bilir misiniz..?

Türkiye’de kalıp yaşamak, hem bizim gerçek arzumuz, hem de Türkiye’de demokrasi mücadelesi veren, bize destek çıkan, binlerce tanıdık tanımadık dostumuza olan saygımızın gereği idi.

Evet kendimi bir güvercinin ruh tedirginliği içinde görebilirim, ama biliyorum ki bu ülkede insanlar güvercinlere dokunmaz.

ne kadar gerçek, ne kadar gerçek dışı? Doğrusu bunu bilmem elbette mümkün değil. Benim için asıl tehdit ve asıl dayanılmaz olan, kendi kendime yaşadığım psikolojik işkence. “Bu insanlar şimdi benim hakkımda ne düşünüyor?” sorusu asıl beynimi kemiren. Ne yazık ki artık eskisinden daha fazla tanınıyorum ve insanların “A bak, bu o Ermeni değil mi?” diye bakış fırlattığını daha fazla hissediyorum. Ve refleks olarak da başlıyorum kendi kendime işkenceye. Bu işkencenin bir yanı merak, bir yanı tedirginlik. Bir yanı dikkat, bir yanı ürkeklik. Tıpkı bir güvercin gibiyim... Onun kadar sağıma soluma, önüme arkama göz takmış durumdayım. Başım onunki kadar hareketli... Ve anında dönecek denli de süratli. İşte size bedel Ne diyordu Dışişleri Bakanı Abdullah Gül? Ne diyordu Adalet Bakanı Cemil Çiçek? “Canım, 301’in bu kadar da abartılacak bir yanı yok. Mahkum olmuş hapse girmiş biri var mı?” Sanki bedel ödemek sadece hapse girmekmiş gibi... İşte size bedel... İşte size bedel... İnsanı güvercin ürkekliğine hapsedmenin nasıl bir bedel olduğunu bilir misiniz siz ey Bakanlar..? Bilir misiniz..? Siz, hiç mi güvercin izlemezsiniz? “Ölüm-Kalım” dedikleri Kolay bir süreç değil yaşadıklarım... Ve ailece yaşadıklarımız. Ciddi ciddi, ülkeyi terk edip uzaklaşmayı düşündüğüm anlar dahi oldu. Özellikle de tehditler yakınlarıma bulaştığında... O noktada hep çaresiz kaldım. “Ölüm-Kalım” dedikleri bu olsa gerek. Kendi irademini direnişçisi olabilirdim ama herhangi bir yakınımın yaşamını tehlike altına atmaya hakkım yoktu. Kendi kahramanım olabilirdim, ama bırakın yakınımı, herhangi bir başkasını tehlikeye atarak, yiğitlik yapmak hakkına sahip olamazdım. İşte böylesi çaresiz zamanlarımda, ailemi, çocuklarımı toplayıp, onlara sığındım ve en büyük desteği de onlardan aldım. Bana güveniyorlardı. Ben nerede olursam onlar da orada olacaktı. “Gidelim” dersem geleceklerdi, “Kalalım” dersem kalacaklardı. Kalmak ve direnmek İyi de, gidersek nereye gidecektik? Ermenistan’a mı? Peki, benim gibi haksızlıklara dayanamayan biri oradaki haksızlıklara ne

kadar katlanacaktı? Orada başım daha büyük belalara girmeyecek miydi? Avrupa ülkelerine gidip yaşamak ise hiç harcam değildi. Şunun şurasında üç gün Batı’ya gitsem, dördüncü gün “Artık bitse de dönsen” diye sıkıntıdan kıvranan ve ülkesini özleyen biriyim, oralarda ne yapardım? Rahat bana batardı! “Kaynayan cehennemler”i bırakıp, “Hazır cennetler”e kaçmak herşeyden önce benim yapıma uygun değildi. Biz yaşadığı cehennemi cennete çevirmeye talip insanlardandık. Türkiye’de kalıp yaşamak, hem bizim gerçek arzumuz, hem de Türkiye’de demokrasi mücadelesi veren, bize destek çıkan, binlerce tanıdık tanımadık dostumuza olan saygımızın gereği idi. Kalacaktık ve direnecektik. Bir gün gitmek mecburiyetinde kalırsak ama... Tıpkı 1915’teki gibi çıkacaktık yola... Atalarımız gibi... Nereye gideceğimizi bilmeden... Yürüyerek yürüdükleri yollardan... Duyarak çileyi, yaşayarak ızdırabı... Öylesi bir serzenişle işte, terk edecektik yurdumuzu. Ve gidecektik yüreğimizin değil, ama ayaklarımızın götürdüğü yere... Her neresiyse. Ürkek ve özgür Dilerim böylesi bir terk edişi hiç ama hiç yaşamak mecburiyetinde kalmayız. Yaşamamak için fazlasıyla umudumuz, fazlasıyla da nedenimiz var zaten. Şimdi artık Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi’ne başvuruyorum. Bu dava kaç yıl sürer, bilemem. Bildiğim ve beni bir miktar rahatlatan gerçek şu ki, hiç olmazsa dava bite ne kadar Türkiye’de yaşamaya devam edeceğim. Mahkemeden lehime bir karar çıkarsa kuşkusuz çok daha sevineceğim ve bu da demektir ki artık ülkemi hiç terk etmek zorunda kalmayacağım. Muhtemelen 2007 benim açımdan daha da zor bir yıl olacak. Yargılanmalar sürecektir, yeniler başlayacak. Kimbilir daha ne gibi haksızlıklarla karşı karşıya kalacağım? Ama tüm bunlar olurken şu gerçeği de tek güvencem sayacağım. Evet kendimi bir güvercinin ruh tedirginliği içinde görebilirim, ama biliyorum ki bu ülkede insanlar güvercinlere dokunmaz. Güvercinler kentten ta içlerinde, insan kalabalıklarında dahi yaşamlarını sürdürürler. Evet biraz ürkekçe ama bir o kadar da özgürce...”